

7-a JARO, N-o 355 LEIPZIG, 23. / 7. 1931

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA
KULTURA KAJ INTERHELPA ORGANIZO DE PROLET-ESPERANTISTOJ

APERAS SEMAJNE | REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris 12e. – GVIDANTO: E. Lanti. – SIDEJO DE PLENUM-KOMITATO DE SAT: 23, rue Boyer, Paris 20e. – ADMINISTREJO: R. Lerhner, Kolmstrasse 1, Leipzig O 27 (Germanio). | APERAS SEMAJNE

Raportaro de la Plenum-Komitato de SAT

pri la agadjaro 1930/31

E) RAPORTO DE LA ADMINISTRACIO

Situacio de la membraro k abonantaro. — Tiu ĉi statistiko estas farita laŭ la stato de la 30. junio 1931.

Lando	Stato de la membraro: Lokoj	A.	P.	Stato de la abonantaro: Sennaciulo	La Nova Epoko
Afriko	2	1	1	1	1
Alĝerio	1	5	2	5	—
Argentino	8	11	2	13	8
Aŭstralio	5	3	5	6	2
Aŭstrio	45	140	24	171	40
Belgio	11	116	18	75	21
Brazilio	2	4	—	5	1
Britio	67	167	18	184	35
Bulgario	6	5	2	8	3
Ĉeĥoslovakio	44	79	21	105	29
Ĉilio	1	1	—	2	1
Ĉinio	4	4	2	6	7
Dancigo	3	11	—	3	—
Danio	3	6	—	5	1
Estonio	8	12	5	17	5
Finlando	6	13	13	15	1
Francio	131	177	67	236	66
Germanio	276	705	297	793	86
Hindio	1	1	—	1	—
Hispanio	20	80	45	91	23
Hungario	4	4	3	11	4
Islando	4	4	—	8	12
Italio	2	1	1	—	—
Japanio	13	36	3	87	67
Jugoslavio	6	6	3	6	2
Kanado	3	4	—	6	1
Kolumbio	1	1	—	1	—
Kubo	1	1	—	1	—
Latvio	5	7	4	7	4
Litovio	6	3	5	3	4
Maroko	—	—	—	1	—
Nederlando	42	170	44	181	40
Norvegio	9	20	7	23	4
Oceanio	1	—	1	1	—
Polio	18	35	14	53	18
Portugalio	3	17	4	24	10
Rumanio	2	2	—	2	—
Saarlando	6	6	4	7	1
Sovetio	31	27	9	38	10
Svedio	56	131	24	167	19
Svisio	16	27	5	27	7
Turkio	2	2	—	3	1
Usono	24	53	4	63	18
Sume:	899	2098	657	2462	552

Sume rekotizis ĝis 30. 6. 1931 2755 Gek-doj-membroj. Tiuj, kiuj havas la Protokolaron de la X-a, tre facile povas kompari la kreskon aŭ malkreskon en la diversaj landoj. Pri Sovetio ni ne bezonas ĉi-loke paroli, ĉar ĉiu scias la situacion k la kialon de la malkresko. Se tamen ankoraŭ trovas sin membroj k abonantoj en ĉi tiu statistiko, tiam pagis por ili, ĉu la amikoj, ĉu korespondantoj. Ili mem ne povis sendi monon al la Adm., pro tio ni ankaŭ ne admonis niajn sovetiajn Gek-dojn pri pago de la membrokotizo, kion ni faris la 25. 4. 1931 por la aliaj, ekstersovetiaj Gek-doj, kiuj ĝis la citita dato ne renovigis la membrecon. Hodiaŭ, t. e. la 30. 6., ankoraŭ ne repagis sian kotizon 1915 eksmembroj. Multaj skribis al ni, ke pro longjara senlaboreco ili ne povas repagi la kotizon, sed tuj post ricevo de laboro ili plenumos la membrodevon. En jenaj urboj ni havas pli ol 20 membrojn: Amsterdamo 103, Berlino 43, Bruselo 43, Dortmundo 29, Dresdeno 59, Düsseldorf 25, Lajpcig 85, Londono 28, Munĥeno 23, Nov-Jorko 28, Parizo 28, Plzen 22, Stokholmo 31, Vieno 40.

Sennaciulo. — La 30. 6. 1931 ni havis 2462 pagantajn abonantojn (inkluzive la aktivajn membrojn). Bonan komparon oni povas fari, se oni prenas la numeron 295, ĉar ĉi tiu aperis ĝuste antaŭ unu jaro. Estas kelkaj landoj, kiuj havas pli malpli grandan kreskon en la abonantaro. Pleje kreskis la abonantaro en Japanio k Nederlando. Sed en ĉi tiu fako same mankas al ni la sovetiaj Gek-doj, kiuj pasintjare ankoraŭ estis abonantoj, kompreneble sen mono, ĉar ĝi kuŝis ĉe CK SEU. Ankaŭ en Germanio oni povas konstati malkreskon de la abonantaro, kio precipe rezultas el la mizera vivostato de la germana laboristaro. Kiel jam dirite, estas ankoraŭ kelkaj abonantoj en Sovetio, por kiuj pagis ekstersovetiaj K-doj; antaŭe estis pli, ĉar multaj sovetiaj K-doj havas amikojn en aliaj landoj, kiuj pagis por la sovetiaj K-doj. Tamen ili ne ricevis la gazetojn. Eĉ rekomendite senditaj ekz-oj ne trafis la adresitojn. En la statistiko oni ankaŭ vidas la terorlandojn. Ĉi tiuj ekz-oj postulas apartan ekspedon; kiel ni ekspedas ilin, tio ne estas publikigebla.

La Nova Epoko. — La statistiko montras, ke ĉi tiu revuo nur ankoraŭ havas 552 pagantajn abonantojn. Antaŭ kelkaj jaroj la Adm. diris, ke "LNE" estas la "dolorinfano" de nia movado k ĝi fariĝis tia pli k pli. Se la administranto rajtus decidi pri tio, ĝi certe ne plu ekzistus k jam pasintan jaron ni estus enterigintaj ĝin. La kasa raporto certe montros al vi la deficiton, kiu kaŭzis al ni ĉi tiu revuo. Ĝi jam havis malgrandan deficiton, kiam ankoraŭ niaj sovetiaj K-doj povis aboni ĝin, sed ĉi-jare la deficito fariĝis sufiĉe konsiderinda k ni opinias, ke la Kongreso devus nuligi ĝin. La kaŭzoj de la malsukceso de ĉi tiu revuo estas triflankaj: 1. Mankas niaj sovetiaj abonantoj, 2. ekonomia mizero en multaj landoj, ĉefe en Germanio, kie troviĝas la plej multaj esp-istoj, 3. al multaj sufiĉas la legaĵo de "S-ulo".

La Lernanto. — La eldonkvanto de ĉi tiu gazeteto (donaco al niaj "S-ulo"-abonantoj) estas nun 5500 ekz. La propra abonantaro estas tute malgandega, eble 60 abonantoj. La aliajn ni almetas al "S-ulo". LEA-oj ne plu aĉetas ĝin por disvendo. Iam oni flustris pri aparta eldono de ĉi tiu gazeto (tiam ankoraŭ regis paco en nia movado), sed hodiaŭ la Asocio certe devas aldoni monon, do kvazaŭ donaci ĝin.

STATISTIKO PRI LIBROFAKO DE ELDONKOOPERATIVO DE SAT 1930/31

LIBROJ	Provizo 1930/31	Provizo 1929/30	Vendo 1930/31	Vendo 1929/30	Rimarkigoj
ABC de Sennaciismo	910	1117	207	296	
Diablidoj	1019	1106	87	239	
Dokumentoj de Komunismo	94	219	125	157	
Eklumo en la Abismo	161	205	44	107	
El la Mondbildo	599	624	25	87	
En Katenoj de Maljusteco	666	737	71	107	
Etiko	701	794	93	123	(aliro 100 ekz.)
Fabeloj de H. z. Mühlen	2061	2264	203	179	(aliro 200 ekz.)
For la Neŭtralismon!	1962	2315	353	253	
*Ĥodinka	1347	1484	137	516	
Ili	436	625	189	—	(nova eldono)
Je la nomo de l' vivo	118	266	148	236	
Kandid	797	1518	721	339	
Karl Marks, lia vivo	—	231	231	215	
Kristanismo k Patriotismo	1712	2000	288	—	(nova eldono)
Kvardek Jaroj de Esperanto	283	338	55	173	
Laborkajeroj	4323	4792	469	490	
La Fera Kalkanumo	1521	2000	479	—	(nova eldono)
La Kemio de l' Universo	464	523	59	112	
La Kom. Manifesto	666	757	91	141	
La Laborista Esperantismo	930	1549	619	190	
La Morto de Blanjo	629	688	59	125	
La Vojo al Scienco	911	1026	115	701	
*La vojoj de formiĝo	1522	1551	29	449	
Malgranda Terbiblio	340	375	35	47	
Naciismo	1365	1600	235	400	
Nia Teatro	1582	2000	418	—	(nova eldono)
Ni legu!	72	650	578	461	
Nur volu!	197	368	171	225	
Orienta Blovo	624	678	54	102	
Petro	730	5685	4955	3931	(nova eld. 4000)
Petro ruslingva	223	231	8	262	
Poemo de l' Plugisto	1643	2000	357	—	(nova eldono)
Proletaria Kantaro	657	966	309	328	
Prologo	1088	1144	56	542	
Protokolaro X	752	2000	1248	—	(nova eldono)
*Revolucio en Lingvosc.	1250	1338	88	662	
Ruĝo k Blanko	674	737	63	182	
*Ruĝa Stelo	1270	1467	197	533	
Sekspsikologio	585	711	126	162	
Soveta Pedagogio	822	877	55	123	
Ŝtato k Revolucio	276	374	98	156	
Vortoj de K-do Lanti	1535	2000	465	—	(nova eldono)
*Zamenhof	183	520	337	500	(aliro 320)
sume	**39700**	**54450**	**14750**	**13678**	
Insignoj					
grandaj	1523	2447	924	1955	(noveld. 1045)
malgrandaj	708	1021	313	133	
sume	**2231**	**3468**	**1237**	**2088**	
Poŝtkartoj il.	151625	152909	1284	4391	

Eldona fako de SAT. — Pri ĉi tiu fako same donas al vi klarigon detala statistiko de nia libro-vendo. En Lajpcig ni nur reeldonis "Petro"-n dum la kuranta agad-jaro, ĉiuj aliaj libroj estas eldonitaj en Parizo k lastatempe ni eĉ aŭdis pri eldono de "Eŭgeno Onegin" en Moskvo. Ni mem en Lajpcig ĝis nun ne ricevis eĉ 1 ekz-on. La 16./4./31 ni skribis al CK SEU k petis, ke ĝi donu al ni precizan kasraporton k raporton pri la stato de la SAT-libroj; hodiaŭ estas la 16. 7., k ni ne ricevis tiujn raportojn, same ankaŭ ne la menditajn SAT-librojn[1]. Sekve pri tiuj libroj, signitaj per steleto, ni ne povas doni ĝustan ciferon, ĉar ili estas eldonitaj en Moskvo. Pri tiu farmaniero de la CK de SEU juĝu mem la K-doj.

Insignoj. — Pri la debito same donas al vi informon la librostatistiko. Ekzistas la malgrandaj sur ruĝa fono kun verda stelo, sen surskribo k grandaj kun blanka fono, surskribo k ruĝa rondo. Pri ĉi-lasta K-do Buna (3789) skribis en "S-ulo" (n-o 351) k komparis ĝin kun la hokokrucula insigno. Certe oni neniam povas fari tian komparon kun nia insigno, aliel la komparanto estas blinda aŭ havas malpurajon en la okuloj, ĉar hokokruco k stelo estas du diversaj konkretajoj. Ĝenerale oni tre laŭdis nian asocian insignon k — Germanio ne estas la tuta mondo. Sekve, trankvile portu vian insignon, ĉar ĝi montras la esp. stelon k neniun hokokrucon.

Akcibiletoj. — Dum la lasta administra jaro ni vendis el la serio A n-ojn 1598 ĝis 2001 = 404 ekz., el serio B n-ojn 539 ĝis 550 = 12 ekz., sume 416 ekz. — Resenditaj akcibiletoj el serio A 286 k el serio B 49 = 335 ekz. Multaj K-doj resendis ĉi-jare la akcibiletojn parte por pagi kotizon, gazeton k librojn, aliaj redeziris la monon. Certe kelkaj nepre bezonis sian monon, sed interalie ankaŭ aliaj K-doj resendis la akcibiletojn, pro iaj kaŭzoj. Estas kompreneble, ke ĉi tiu repostulo de mono en la nuna tempo, kiam pli ol 11 000 mk. g. da fluanta mono estas retenitaj de CK SEU, estas tre ŝarĝa por la Asocio. Se SAT havus ĉi lastan monon, nu, ni tute ne sentus la pezon de l' repostulo.

Ekspeditaj poŝtaĵoj. — Dum la administra jaro ni ekspedis sume 129 330 aĵojn t. e.: leteroj 806, poŝtkartoj 879, presaĵoj 125 222, pakaĵetoj 2182, bankĝiroj 23, poŝt-ĝiroj 218. (Tiu ĉi statistiko rilatas nur al la Adm.). Ĉi tiun jaron ni sendis pli da leteroj k poŝtkartoj ol dum la pasinta, tamen la presaĵoj malpliiĝis. La vigla korespondado estis kaŭzata pro la malpaco en la Asocio.

Ricevitaj poŝtaĵoj. — 12 655 poŝtaĵojn ni ricevis dum la adm. jaro. Ili konsistis el: leteroj 3318, poŝtkartoj 3185, poŝtĉekoj 4249, poŝtmandatoj 602, presaĵoj 1058, pakaĵetoj 243.

Resumo. — Gek-doj, jaro denove pasis, monon ni ne ricevis el Moskvo. Tiu ĉi fakto multe malhelpas la agadon de nia Asocio, ĉar sen mono neniu organizo povas sukcese labori. Komence de la jaro ni ne povis multe senti la monmankon, ĉar granda parto el niaj aktivaj membroj pagis por la tuta jaro k ni devas multe danki al ĉi tiuj K-doj, kiuj por tioma tempo donis la monon al sia organizo. Sed nun la monmanko estas tre sentebla k ni tre ĝojus, se denove iu trovus sin por pruntedoni 4 ĝis 5 milojn al sia organizo. Eble la K-doj pensas, ke ni ne plu klopodis por ricevi monon nian el Moskvo, ĉar oni ne multe skribas pri tio en "S-ulo". Ne K-doj, ni daŭre klopodis pere de nia presejo, ĉar oni ĉiam diras, ke CK SEU ne povas sendi monon. La 28. 10. 30 ni ricevis (pli ĝuste: la presejo) 1000 mk. g. Oni siatempe bombaste skribis pri tio en "Isto", ke parto jam estas pagita (kial oni ne citis la sumon?), k pro tio niaj sovetiaj K-doj kredis, ke la afero nun finfine estas en ordo; eĉ oni jam vigle komencis denove mendi abonojn ktp. La 31. 1. 31 la adm. denove estis en la presejo k demandis pri la stato de pagoj el M. Oni promesis denove klopodi k tre verŝajne ankaŭ faris tion. La 16. 4. 31 ni mendis, t. e. petis CK SEU per let., ke ĝi sendu al ni ĉiujn ankoraŭ haveblajn SAT-librojn, kiuj kuŝas tie en Moskvo. Ĝis hodiaŭ ni ne jam ricevis ilin, kvankam ĉi tiu letero estis rekomendite sendita, do certe ne perdiĝis. La 23. 4. 31 ni subite ricevis per kuriero informon, ke ni tuj sendu kontresumon al la presejo pri nia konto ĉe CK SEU. Ni senprokraste faris tion, ĉar eblis nun ricevi la monon per iu instanco en Moskvo mem; tiel

[1] Jus, la 16./7., ni ricevis 11 ekz. de "E. Onegin" k 100 ekz. de "Revolucio en la Lingvoscienco".

CK SEU povus pagi en rubloj, do la ŝtato ne bezonus elspezi monon pro la monkurzo. Sed ankaŭ ĉi tiu ĝojo baldaŭ pasis, ĉar la koncerna K-do forlasis Moskvon. Oni nun denove, flanke de la presejo, konsolis nin, ke ĉi tiu K-do tre baldaŭ revojaĝos al Moskvo k tiam ni ricevos definitivan informon. Ni nepre ankaŭ informis CK SEU pri ĉi tiu komisio, por ke oni povu sin prepari por la montransdono. Antaŭ kelkaj tagoj ni denove parolis kun la administranto de la presejo k li sincere diris, ke la firmo certe klopodos por helpi al ni en ĉi tiu afero...

Ni ofte ricevis demandojn pri la jarlibro. K-doj, volonte ni estus eldonintaj ĝin komence de la jaro, sed kiel vi scias, por eldoni jarlibron oni bezonas monon k ĝin ni ne havis nek havas ankoraŭ nun. Ni kalkulis, ke la presejo sukcesos rilate nian monon en Moskvo; tiam ni tuj estus donintaj la komision al la presejo, sed nia espero estis ĝis nun vana. Se la preseja klopodo fine estos kronita per sukceso, tiam ni tuj transdonos la jarl. materialon al la presejo.

RAPORTO DE LA KONTROL-KOMITATO

Prezento de ĉi tiu raporto necesigas kelkajn antaŭklarigojn. La K. K., en Bruselo, ne havis ordinaran vivon, kiel vi sciiĝis per "S-ulo". Konsekvence, K-do Berĵje (Bergiers) — ĝia sekretario — kredeble ne opiniis dece, ke la raporto de la K. K. estu prezentata laŭ kutima maniero! Ĝi estu eksterordinara ankaŭ! — Tiu ĉi raporto do ne estas farita de la sekretario de K. K., pro jena kaŭzo: K-do B. preparis *oklinian* tekston, kiun ambaŭ ceteraj anoj de la Kom. ne povis akcepti. Ili konsideras la taskon de K. K. kiel seriozan aferon k rifuzas ridindigi organon de SAT k sian propran personon per aprobo de tia raporto, intence senenhava, seka k senkolora.

Rifuzinte aprobi la raporton de (cetere submetita perletere k *ne* dum kunveno, kiu permesus diskuti ĝin) mi, en plena konsento kun K-do Stalens, la 10. junio, skribe petis K-don B. prepari pli kompletan raporton k ĝin prezenti dum kunveno de 18. junio. En okazo de nekonsento, K-do B. (dum tiu kunveno) transdonu ĉiujn necesajn dokumentojn por starigi kontraŭraporton de la plimulto K. K.-a. Ĉar urĝis, mi aldonis, ke se la 15. junio mi ne ricevus kunvokilon por tia kunveno, mi rekte rilatus kun la SAT-Direkcio por ricevi ĉiujn protokolojn de K. K. k la korespondajojn inter B. k la Direkcio.

K-do B. silentis k diktatore konservis la dokumentojn. Tiel li malfaciligis mian taskon. Efektive, la Direkcio nur povis liveri al mi parton de la necesa dokumentaro. Mi ne povis konsulti la plendojn, la respondojn de akuzatoj, la atestilojn de demanditoj ktp., unuvorte la tutan gravan dokumentaron, kiun sole posedas B.

Mi do petas vian indulgon, K-doj, se ĉi tiu raporto, malgraŭ mia bonvolo mankojn havas. Mi petas ankaŭ, ke vi severe juĝu la konduton de B., kiu klopodis por bojkoti akuratan prezenton de raporto. Tiu ĉi konsistas el du partoj. La 1-a rilatas al periodo de aŭg. 1930 ĝis 8. jan. 1931. Mi ĝin prezentas je mia sola nomo, ĉar K-do Stalens tiutempe ne estis membro de K. K. Li nur eniris ĝin je la fino de januaro por anstataŭi K-don Janere (Jeanneret).

La dua parto temas pri la periodo de febr. 1931 ĝis junio. Mi ĝin prezentas je la nomo de K-do Stalens k mia, do nome de la plimulto de K. K.

I. parto

Laŭ deziro de la Londona Kongreso la Bruselaj membroj, en kunveno de 14. aŭg., vizitita de 28 SAT-anoj el 39, elektis jenajn K-dojn: *L. Berĵje, H. Ĵanere* k *M. Van Aelst* per 24 voĉoj kontraŭ 1 k 3 sindetenoj. K-do *Lerĥner* ĉeestis la kunsidon. La elekto farita regule k konforme al la kondiĉoj de l' Regularo por funkciado de K. K. estis validigita per letero de la Direkcio de 10. sept. De tiam la laboro ne mankis!

1. Ekzameninte la voĉdon-manieron dum la Lond. Kongreso, ni konstatis, ke ĝi estis neregula. Ĉiuj SAT-anoj voĉdonis, dum nur aktivaj anoj tion rajtis. *Unuanime* ni decidis atentigi pri tio la Pl. K. por estontaj kongresoj k decidis prepari tiucelan praktikan voĉdon-regularon. La sorto de la Brusela K. K. ne lasis al ni okazon plenumi tiun decidon; sed mi esperas, ke de nun la kongresa voĉdonado okazos regule. Interese estas ekscii, ekzemple, ke K-do Vildebrand, opozicia gvidanto en la lasta kongreso, voĉdonis tute senrajte!

2. Plendo de K-do Weisbach k SAT-anoj 6268, 3469, 14 849, 14 913 kontraŭ apero en "S-ulo" (305/6), ĵus post la kongreso, de artikolo de K-do Sproeck pri kreo de germana Soc. Esp. Asocio. Ni *unuanime* petis retiri la plendon, ĉar temis pri artikolo akceptita de la gvidanto de "S-ulo" antaŭ la Lond. Kongreso, dum tiu periodo, kiam div.-tendencanoj kvazaŭ trudis siajn artikolojn.

3. Plendo de Tokiaj SAT-anoj kontraŭ SAT-ano Ishiguro Joshi, H. Koojimaĉi (2455 en lasta jarlibro). Ĉar tiu ano ne realiĝis al SAT, ni decidis blokigi lian eventualan realiĝon, ĝis la K. K. estos solvinta tiun aferon.

4. Aŭgsburga SAT-anaro plendis kontraŭ K-do Krisa akuzante lin pri ŝtelo de por SAT kolektita mono. Ni konstatis senbazecon de tiu plendo, ĉar K-do Krisa resendis la kolektliston virga je monhelpo.

5. La plendon de Novjorka SAT-anaro kontraŭ K-do Sayers, kiu verkis libron kontraŭ nigra raso, ni decidis solvi provizore per blokado de eventuala realiĝo de tiu ano.

6. La 2. okt. 1930 ni konstatas, ke Vildebrand, sekretario de antaŭa K. K., ne sendas la materialon, kiun li posedas. Ni decidas ree ĝin postuli. Fine ni ricevas parton de tiu materialo, ĉar, skribas Vildebrand, la alian parton forprenis la polico dum domtraserĉo! Stranga klarigo miaopinie, ĉar nur esprimita post plurfoja postulo nia de la materialo k sen ia indiko pri dato de tiu domtraserĉo.

7. *Plendo de Drezen kontraŭ la Direkcio.* Fine de sept. la sekretario de K. K. ricevis ĉi tiun plendon kontraŭ la nomita instanco. Dr. akuzas ree pri kripligo de siaj paroloj en la protokolo de l' Lajpciga Kongreso, pri malhelpo de K-do Lanti al SAT, pri fuŝtendenca prezento en "S-ulo" n-o 310 de la protokolo de la kunveno de 7. aŭg. de CK SEU, pri atakoj de la Direkcio kontraŭ la morala persono de Drezen en "S-ulo" n-o 304. Dr., en fino de sia letero, insistis, por ke la K. K. entreprenu enketon en Sovetio pri liaj agoj, sed *li petis, ke la raporto pri tiu enketo estu sendita al li!* Stranga peto, kiu memorigis min pri tiuj onidiroj akuzantaj Dr. uzi preman politikon kontraŭ siaj kontraŭuloj.

Ni, unuanime, petis la Direkcion montri la bazon de siaj asertoj. La Direkcio promesis liveri sian dokumentaron, se ni triope skribe deklarus prohonore neniam konigi nomojn de ĝiaj rusaj informantoj. Ĝi tion postulis, ĉar ĝi mem deklaris al siaj informantoj, kiuj timas la fiinfluon de Drezen en Sovetio, gardi la sekreton.

La tri anoj de K. K. skribe faris tian deklaron k decidis, ke Ĵanere rilatu kun sia sampartiano Glodo (Glodeau) pri Drezen (protok. de 2. okt. 1930). La 16. okt. ni komisiis K-don Ĵanere rilati kun komfrakcianoj k Drezen pri la afero. Tiam ni ricevis el Parizo ampleksan dokumentaron, en kiu ni povis legi leterojn de K-doj el pli ol 25 urboj sovetiaj. Tiu dokumentaro estis tralegita k ekzamenita de K-doj Berĵje k Ĵanere kune, en la hejmo de K-do B. Mi havis la dokumentaron 2 semajnojn je mia dispono. Mi ĝin plej atente tralegis k pristudis. Poste K-do B. ĝin rericevis. Ni legis leterojn de plej agemaj k konataj SAT-anoj el Sovetio, kiuj deklaras Drezen ambici-

---

ATENTIGO!

Pro manko de loko ni devis prokrasti la publikigon de pluraj manuskriptoj ricevitaj.

ulo, senskrupula persono, karieristo plej danĝera. Iuj eĉ klarigis, ke pro opozicio al Drezen-a volo ili trafis malliberejon. Aliajn oni timigis per polica domtraserĉo. Naŭza ekzameno estis tio, sed kiom instrua! Ni akiris — Ĵanere ankaŭ tiumomente — la konvinkon, ke Dr. ne indas esti SAT-ano. Sekve, la 30. okt. 1930, ni decidis per 2 voĉoj proponi al Pl. K. de SAT la eksigon de Dr., k per 3 voĉoj (do ankaŭ tiu de Ĵanere) prezenti tiun eksigproponon antaŭ la venonta kongreso ("S-ulo" 322). Sed Drezen ne nur morale ne indas esti SAT-ano. Li apartenas al tiu stabo de l' opozicio, kiu plej kontraŭstatute agis k kiu iniciatis plej krimajn entreprenojn kontraŭ la ekzisto de SAT.

Ekzameno de la agoj de K-doj Drezen, Demidjuk, Besler k Riĥter kontraŭ SAT

Estus tro longe citi ĉiujn leterojn de tiuj K-doj k la respondojn de la Direkcio. Por detale pritrakti tion, necesus pluraj tagoj k eble tuta n-o de "S-ulo". Ni ekzamenu la akuzojn de l' opozicia stabo kontraŭ la Direkcio:

1. "S-ulo" atakis Sovetion! — Ĉiuj leteroj de opoz. entenis tion. Estas unu verso el la rekantajo de tiuj multaj opoziciulaj alvokoj al K. K. (subskribitaj de personoj, kiuj tre ofte ne plu apartenas al SAT de 1,2 aŭ 3 jaroj). Ni ĉiam respondis: indiku fakton, precizan artikolon el "S-ulo"! — *Respondo neniam venis.*

2. "SAT forlasis la klasbatalan principon!" — Alia verso de la rekantaĵo. Same ni postulis precizigojn. Nenia respondo krom la gurditaj vortoj pri "La Laborista Esperantismo". Sed tio ne estas *fakto*, tio estas atesto pri mallarĝa fanatika k partieca koncepto pri klasbatalo.

3. "Eldono de 'La Lab. Esp-ismo' estas kontraŭproleta ago!" — Afero likvidita de la Lajpciga kongreso per unuanima aprobo de la kongresrezolucio.

4. La Direkcio fuŝtendence tradukis la protokolon de la kunveno de 7. aŭg. de CK SEU. Demidjuk k Drezen, kiuj akuzis la Dir. kaŝi parton de tiu protokolo, *mem silentas en siaj leteroj al K. K.* pri la lasta frazo de punkto C, kiu esprimas malfidon al K. K.!

Ni legis du tradukojn faritajn de bonaj sovetiaj SAT-anoj k ni el ruslingva teksto, ricevita de Dr., tradukigis de priruslingva profesoro ĉe Berlitz-lernejo la kontestitan parton. La traduko de la profesoro konfirmis tiujn de la sovetiaj informantoj de la Direkcio.

Vere temis pri decido krei novan organizon en Moskvo, en 1931, dum iu internacia kongreso de rev. esperantistoj. *Do, ne plu povas esti dubo pri tiuj skismigaj decidoj!* La fuŝtendenca prezento estas la opozicia!

5. "La Direkcio mensogis en sia 17-a cirkulero al Ĝen. Konsilantaro (2. IX. 30) dirante, ke malgraŭ siaj admonoj la administranto ne ricevis el Moskvo raporton pri la tiea librostoko de SAT." — La opozicio rapide akuzas aliujn por kaŝi la kulpojn de siaj propraj kunkulpuloj. La Direkcio sin bazis sur la porkongresa skriba raporto de K-do Lerĥner, kiu diras, ke pri la librostoko en Moskvo li ricevis nenian raporton. Sed okazis, ke pro lastminuta alveno de tiu raporto de Demidjuk, Lerĥner ne povis korekti sian skriban raporton, k li nur buŝe aldonis la ciferojn. La protokolintoj (opoziciaj ankaŭ!) ne notis tiujn vortojn de Lerĥner, kvankam ĉi tiu asertis, ke li citis la ciferojn. La Direkcio do eraris ĉefe pro tio, ke Demidjuk nelaŭstatute sendis sian raporton. Demidjuk *do kulpas*, sed akuzas aliujn pri mensogo!!

6. Opozicio kulpigas Direkcion, asertante, ke ĝi ne klopodis por eluzi la SAT-kapitalon en Moskvo per tiea eldono de SAT-libroj. Demidjuk mem konfesas en sia let. de 26. 9. 30, ke li posedas la manuskriptojn de du libroj "Kosmopolita Ideo" k "Ford aŭ Marks", sed pretekstas, ke ili ne estas prespretaj, ke "Ford aŭ Marks" malaktualiĝis, ke "Kosmop. Ideo" ne trovos propagandan efikon en Sovetio! Malbonaj pretekstoj! Vidu: la 1-an manuskripton li posedas depost marto 1929, pri la dua ni ne povas ekzakte diri, dum kiom da tempo, sed sufiĉe longe por ke ĝi estu prespreta. Pri la malaktualiĝo li ne sola devis decidi k por decidi ne presigi li devis peti decidon de SAT-estraro. Li ne rajtis memdecidi. "Kosmop. Ideo" ne disvendiĝus bone en Sovetio! Tio estas motivo por ĝin nepre presigi, ĉar ja necesis, ke oni ĉefe eldonu en Sovetio librojn aĉetotajn de nesovetianoj, por ke la ŝuldo en Moskvo reduktiĝu. La SAT-anoj pri tiu manuskripta demando konsultu "S-ulon" n-ojn 249 (pĝ. 412), 321 (pĝ. 71). Klare estas, ke en Moskvo oni bojkotis la eldonon por kreskigi la tiean SAT-kapitalon, kiam oni konstatas, ke la opozicio tie sukcesis presigi multajn librojn dum 1930 k 1931, dum por SAT oni eĉ ne sukcesas aperigi la "Senn. Pedagogia Revuo"n.

7. *La monafero.* La K-doj konsultu "S-ulo"n n-o 301 (pĝ. 467), kie per karto Drezen diras, ke li ne plu volas klopodi por SAT. Konsultu ankaŭ "Komunikoj de la Direkcio" en "S-ulo" n-oj 320 k 323. Estas klare ankaŭ, ke la opozicianoj en Moskvo ĉion faras por malhelpi pagon al SAT k kiam per alia vojo, nome la presejo *Peuvag*, la Direkcio sukcesas akiri iom da mono, ili organizas agadon, por ke ĉesu tiuj pagoj. Sekve de ĉio supre dirita k konstatante starigon de konkurenca gazeto "Internaciisto" k de "Ekrelo", konstatante plie la bojkoton kontraŭ "S-ulo" k SAT, ni decidis per 2 voĉoj kontraŭ 1, proponi eksigon de Drezen-Besler-Riĥter (vd. "S-ulo"n n-o 324, pĝ. 95). Sekve de tio Ĵanere eksiĝis el la K. K. akuzante min k Berĵje — tute senbaze — pri partieco k la Direkcion pri falso de la motivigo de eksigpropono pri Drezen-Besler-Riĥter. Tiun lastan akuzon li forprenis, ĉar mi pruvis al li, ke tio ne estis vera. (Vd. "S-ulo"n n-o 346, pĝ. 272). *M. Van Aelst, K. K.-ano.*

II-a parto

La 22-an de jan. 1931, en Bruselo 18 aktivaj SAT-anoj el 27 ĉeestis kunvenon por anstataŭi K-don Ĵanere en la K. K. K-do Stalens estis elektata per 12 voĉoj kontraŭ 2 k 4 sindetenoj aŭ senvaloraj voĉoj. La 29. jan. la Direkcio sciigis nin pri validigo de tiu elekto. — La laboro ree alfluis.

Kunveno de 28. II.: 1. Plendo de K-do Kirjuŝin kontraŭ Lora (Laurat), kiu aperigis artikolon pri Sovetio en "Le Progrès Civique". Petinte tiun revuon de K-do Lora k lian defendon, k ekzameninte ni, unuvoĉe decidis malakcepti la plendon ne povante fari la proceson de diversaj tendencoj lab. 2. Ni ricevis rezolucion el Smolensk kontraŭ la Direkcio kun 30 subskriboj. Ni kontroligis la matrikulojn de K-do Lerĥner k konstatis, ke pli ol la duono estis senvalida pro unu- aŭ plurjara nepago de la kotizo. 3. Ni ekzamenis proponon de K-do Trebitsch, el Bruselo, kiu intencis por reunuigi SAT, forigi K-don Lanti el la nuna Direkcio. Ni decidis respondi, ke tio estus plenumo de ĉefa opozicia postulo k ke la Statuto liveras rimedon por tion atingi. Li apliku la Statuton.

Kunveno de 12. II.: Ni decidas prokrasti decidon pri la unuaj subskribintoj de la Deklaro de Opozicio aperinta en "Isto" n-o 1, k pri Kampfrad pro gvidado de "Ekrelo", ĝis komenco de marto, por lasi al K-do Stalens la eblon pristudi la dokumentaron.

Kunveno de 5. 3.: Ni diskutas la projekton de alvoko de l' Plenum-

Komitato de SAT, aperontan en "S-ulo" 337 sub titolo "Al la tuta SAT-anaro", k decidas ĝin subskribi, ĉar tute konforma je niaj konvinkoj k intencoj.

Ankoraŭ pri la monafero en Moskvo la Direkcio sciigas al ni la 17. marto jenon: "Resendante al vi la leteron de K-do P. Krijt en Amsterdam, ni sciigas al vi, ke ni turnis nin al nia Administranto en Leipzig por ekscii de li ion pri la depono de nia mono en Moskvo. K-do Lerfiner respondis al ni, ke li neniam povis ekscii ion precizan pri tiu afero el Moskvo." Temis scii, ĉu la mono tie troviĝas en iu banko je la nomo de SAT. Ĉiam la sama mistero!

Dum unua semajno de aprilo ni triope aprobas — sekve de la deklaro en "S-ulo" 337, la eksigojn publikigotajn en "S-ulo" 342.

Kunveno de 30. aprilo: K-do Berjje transdonas al K-do Stalens, kiu ĝin poste donos al K-do Van Aelst, la dokumentaron pri afero Soares-Adamson, por ke ni povu decidi baldaŭ pri tio. — Poste, dum sama kunveno, K-do B. esprimas sian malkontenton pri la formo de la lasta "referendumo" en SAT. Malgraŭ ke ĝi estas plenumata tute laŭstatute, li opinias, ke ĝi ne estis klara. Grava opozicio ekzistas en SAT. Rimarkinde estas, ke la persono de K-do Lanti estas tute speciale atakata. Li ne diras ĉu prave aŭ ne, sed opinias, ke la gvidanto je konstato de tiom grava opozicio kontraŭ li, k por savi la asocion, devus organizi la referendumon jene: ĉu vi aprobas la Direkcion k la gvidadon de K-do Lanti? La rezulto estus la verdikto de la anaro. Kaj se K-do Lanti konstatas grandan opozicion, li nepre eksiĝu el la gvida posteno, tiel li plifaciligus la reunuigon de la SAT-anaro. Poste B. proponas al K. K. komenci oficiale aŭ ne interkorespondadon kun anoj de l' opozicio. — Tiaj estis la vortoj de B. protokolitaj de li mem. Al tio respondis mi, ke mi ne aprobas tiun strangan proponon:

1. ĉar forigo de Lanti estus plenumo de opozicia postulo; 2. ĉar — kiel konfesas Berĵje, la "referendumo" okazis laŭstatute k pri la referendumotaj punktoj fiksitaj de la Londona Kongreso; 3. ĉar opoziciularo ne uzis la statutan rimedon por postuli "referendumon" pri aliaj proponoj ol tiuj de la Lond. kongreso; 4. ĉar la Pl.K. de SAT k la K. K. fiksis limdaton por ebligi al ĉiu ekskismiginto rezigni je sia kontraŭstatuta agado k refariĝi lojala SAT-ano aganta en la kadro de SAT.

K-do Stalens aprobis miajn vortojn. Sekve de tio B. eksiĝis el la K. K. Tio estas lia maniero. Kiel infano diras al amikoj, kiuj ne volas submetiĝi al liaj ideoj: Nu, mi ne plu ludas kun vi! — Pri tiu fino de K. K. legu en "S-ulo" n-o 348 (pĝ. 286).

Almenaŭ estu certaj, K-doj, ke ni ĉiam konscience pristudis ĉiujn aferojn. Ni fordonis multajn horojn por funde esplori ĉion k akiri firman konvinkon. Niajn decidojn ni estas pretaj prirespondi. Ni ne timas, kiel B., ĉe eksono de la kongresa horo, ĉar ni havas kvietan konsciencon. Ni ne flirtis kiel B. kun iu flanko, dum ni kondamnis ĝin en alia loko. Ni agis honeste, lojale, por SAT tia, kia ĝin difinas la nuna Statuto, kiu estas aprobita de tiuj, kiuj ĝin nun plej krime kontraŭas! Vivu SAT! Vivu la respekto al la demokrata Statuto, garantio de regula vivo de l' asocio!

Bruselo, 2. julio 1931.

M. Van Aelst, G. Stalens.

Dum INTERNACIISTO povas libere eniri kapitalistajn landojn, SENNACIULO estas malpermesita en Sovetio!! . .

Kiu(j) kaŭzis tian monstran situacion, tiu(j) estas plej danĝeraj malamikoj de Sovetio

---

PROPONOJ AL LA XI-a KONGRESO

9

Mi proponas sekvantajn ŝanĝojn en la Statuto:

Art. 3 (nova teksto): Ekzistas tri kategorioj da membroj: *aktiva, aspiranta, pasiva.*

Art. 4 (pri *aktivaj* membroj): neŝanĝata.

Art. 5. Povas esti *aspiranta* membro de SAT ĉiu persono (sendiference pri sekso, raso, nacieco aŭ deveno) scipovanta esperanton, kiu, akceptinte tiun ĉi Statuton, pro iaj kaŭzoj ne povas ricevi la oficialan organon de la Asocio. La aspiranta membro rajtas uzi la ĝeneralajn servojn de la Asocio, ricevante ties Jarlibron, k havas ĉiujn ceterajn rajtojn k devojn de aktiva membro, escepte la voĉdon-rajton.

Art. 6 (kiel nunaj art. 5 k 6). Legi la duan frazon tiel: "Kiam tiu lernanto havas sufiĉan lingvoscion, li rajtas fariĝi ĉu aktiva, ĉu aspiranta membro . . ."

Art. 8. Anstataŭ Kontrol-Komitato meti "Konflikt-Komitato" (same pri tiu vorto en aliaj artikoloj). Aldoni: La K. K. proponas la eksigojn al P. K., kiu decidas laŭ la dokumentoj samtempe senditaj de K. K.

Art. 9. Ŝanĝi la ordon de la organoj jene: a) ĝenerala voĉdonado, b) P. K., c) Ĝ. K. d) Kongreso, e) K. K., f) presorganoj.

Art. 11. Anstataŭ la lastaj vortoj "de la tuta anaro" meti "de P. K.".

Art. 17. Nova teksto: Ĉiu membro de Ĝ. K. estas demandata de P. K. pri gravaj aferoj k konsilas ĝin, transdonas informojn pri sia horzono k tiel helpas al P. K., por ke ĝi decidu en plej bonaj kondiĉoj.

Art. 18. Nuligata.

Art. 19. P. K. konsistas el 1 ĝen. sekretario, 1 helpanto, po 1 respondeca ano de ĉiu fako (red., adm., eld. koop., esp. servo k. a.) k 4 aliaj membroj elektotaj en la sideja urbo de la asocio. La pagataj oficistoj rajtas esti P. K.-anoj, sed ili ne rajtas voĉdoni pri demandoj koncernantaj sian propran situacion; plie ilia nombro ne povas superi la proporcion 1—3.

Art. 20 (ŝanĝata jene): P. K. estas elektita per referendumo de la aktiva membraro. Ĝia mandato valoras du jarojn. La baloto okazas laŭ jena procedo: 1. 5 monatojn antaŭ la koncerna kongreso P. K. sciigas en la gazeto, ke ĝia mandato finiĝas. 2. La SAT-anaro de iu ajn urbo en la mondo kunveninte regule k decidinte pri tio rajtas proponi sian urbon kiel sidejon de SAT. Ĝi sciigas tion al la funkcianta P. K. k samtempe sendas la nomojn de la K-doj proponataj. 3. Tiuj K-doj estas elektataj de la loka SAT-anaro per plimulto de la voĉoj. 4. Tiu voĉdono okazu per balotiloj sendataj al ĉiuj SAT-anoj el la koncerna urbo k tiuj balotiloj estas konservataj por eventuala kontrolo. 5. La raporto de tiuj K-doj estas presata en la gazeto almenaŭ 2 monatojn antaŭ la kongreso. 6. La kandidataj urboj estas pridiskutataj ĉe la kongreso k referendumo decidas (urbo k nomoj nedisigeblaj). 7. La nova P. K. devas ekfunkcii en januaro post la kongreso.

Art. 21 (nova teksto). En okazo de eksigo de PK-ano(j) la urba SAT-anaro elektas inter si anstataŭanto(j)n.

Art. 22. Nuligata.

Art. 23. Sama teksto, sed n-o 22.

Konfliktkomitato

Art. 24 (nova teksto), sed n-o 23: La kongreso elektas K. K. konsistantan el 3 membroj (loĝantaj en la sama loko), kies tasko estas solvi la konfliktojn inter la membroj k se necese proponi eksigojn (vidu art. 8).

Art. 25, senŝanĝe, sed n-o 24.

Art. 26 (nun 25): forstreki: "je la nomo de la Konsilantaro".

Art. 27, senŝanĝe, nun n-o 26; *art. 28* (same), nun n-o 27.

La cetero estas neŝanĝata.

Motivigo: Pro la nuna krizo en SAT, la situacio estas tia, ke la Direkcio decidis submetiĝi al verdikto per referendumo. La opozicio tion postulis k, por netigi la situacion, por ke finfine estu pruvate sen ia dubo, ĉu jes aŭ ne la plimulto el la membraro postsekvas la opozicion en la batalo kontraŭ K-don Lanti k liajn helpantojn, tiu referendumo okazos. Sed tia faro estas kontraŭstatuta. En art. 19 estas dirite: "Ĝ. K. elektas ekster si P. K.-on . . ." k nenie estas menciate, ke tiu decido devas esti konfirmata per referendumo. Laŭ la Statuto Ĝ. K. estas suverena, ĝi estas la plej alta instanco de SAT. — Efektive en art. 17 ni legas: "Ĝ. K. kontrolas la funkciadon de P. K., al kiu ĝi transdonas siajn instrukciojn . . ." Do, ne povas esti dubo, P. K. estas nur plenuma organo de SAT. Eĉ la K. K. ne havas ian rajton super Ĝ. K. Tiu K. K., lasta kreitaĵo de la kongresoj, estas pro tio, laŭ la unua parto de la Statuto, organo, kiu ne havas vivrajton, almenaŭ kiel kontrolulo de P. K. Tiu ĉi povas *nur* dependi de Ĝ. K., kiu mem dependas *nur* de la referendumo.

Konklude la funkciado de SAT estas nun statute ĥaosa. La Statuto diras, ke kongreso estas decidpova nur pri propono konforma al la celo de la asocio esprimita en art. 1. Tamen la kongresoj elektas K. K.-on, k tiu ĉi kontrolas P. K.-on, kiu jam estas kontrolata de Ĝ. K. Sed tiu lasta estas elektata per referendumo k K. K. de kongreso. Estas iu grava diferenco! En kongreso la plimulto de la ĉeestantoj estas ĉu el la kongreslando, ĉu el landoj najbaraj: kongresdecido ne spegulas la opinion de la membraro. Laŭ la spirito de la Statuto la plej alta instanco estas tiu, kiu ricevas sian mandaton per referendumo, t. e. de la tuta membraro. Teorie tio estas la okazo por Ĝ. K., sed praktike? Kiu aŭdis pri Ĝ. K. en la gravaj aktualaj debatoj? Plie, baldaŭ P. K. ricevos per referendumo sian mandaton. Ĝi teorie egalvaloros je Ĝ. K. k praktike ĝi havas pli grandan moralan

potencon, ĉar fakte ĝi gvidas mem la asocion. Laŭ tio evidentiĝas, ke la roloj devas interŝanĝiĝi: P. K. estu la plej alta instanco de SAT; G. K. estu en la preciza signifo de la vorto *konsilantaro*, kiu nur donos konsilojn al P. K.

La K. K., kiu ricevis sian mandaton nur de la kongreso, ne konfirmite per referendumo, ne povas esti grava organo superanta al P. K.; ĝi ne povas kontroli tiun lastan: ĝi nur esploru la konfliktojn inter la membroj, ĝia nomo estu "konfliktkomitato".

Finfine, por ke la P. K. ne estu daŭre okupata pri tendenca batalo anstataŭ pozitiva laboro, ĝia elekto valoru por du jaroj. Tiel la kongreso, kiu ĉiam okazos ĉiujare, havos pli da tempo por diskuti praktikajn fruktodonajn proponojn, por la bono de la asocio.

C. Roux (835).

10

Ĉiuj membroj pasivaj de SAT ricevu laŭ kvanto, po grupo, senpage "La Lernanto"n, pere de la SAT-peranto de ĉiu urbo, por ke ili havu ian kontakton kun esperanto, k tiel konservu sian esperantemon k SAT-emon.

La SAT-anoj el Sabadell, Rubi, Tarrasa k San Cugat.

11

Sur la paĝoj de "S-ulo" aperu ĉiuj ricevitaj monsumoj de la Administracio, por ke la sendintoj de la mono sciiĝu oportune pri ricevo aŭ nericevo de la mono k tiel povu fari la necesajn zorgojn.

Samaj kiel sub prop. 10.

12

Ĉiu por SAT agema K-do estu konsiderata kiel membro aktiva, malgraŭ ke li ne ricevas "S-ulo"n, ĉar estas multaj fidindaj k agemaj K-doj, kiuj ne povas ĝin ricevi, ĉar ili ne povas ĝin pagi. *Samaj kiel sub prop. 10.*

13

Ni proponas sekvantan Statut-ŝanĝon: a) En ĉiu urbo, kie troviĝas 5 aŭ pli da *aktivaj* SAT-anoj, oni organizu oficialan SAT-grupon. b) Ĉiu SAT-ano devas esti membro de la loka Grupo aŭ de la plej proksima Grupo, se ne troviĝas sufiĉaj SAT-anoj en lia propra urbo aŭ vilaĝo por fondi propran Grupon. c) SAT akceptas kiel membrojn nur tiujn, kiujn proponas oficiala Grupo. d) Ĉiu grupo faru sublegojn, kiuj konformu al la specialaj cirkonstancoj aŭ kondiĉoj lokaj; tamen, neniu el tiuj reguloj iel kontraŭstaru la SAT-Statuton.

A. Pichler (1801), komisiita de Nov-Jorka SAT-ronda kunveno.

14

Mi proponas aperigi "La Novan Epokon" en ĉiu lasta semajno de ĉiu monato anstataŭe por unu n-o de "S-ulo". Nomi ĉi tiun eldonajon "Sennaciulo Monata" k fari aktivan membrecon dependa de abono al tiu ĉi monata organo. Duono el la revuo estu ekskluzive dediĉata al okazajoj en SAT k *ĉiuj* LEA-oj. Kvaronjara kotizo k kvaronjara membreco. Abono al ceteraj "S-ulo"j laŭpove.

Th. Veder (1307).

15

"S-ulo" enhavu pli da raportoj pri esp. movado el ĉiuj medioj. — *Motivigo:* Multaj lab. esp. rondoj servas al lokaj ĵurnaloj per esp. informoj k uzas raportojn pri sukcesoj de la esp. movado por propagandi la lingvon. Ĉar "S-ulo" ne enhavas multon el tiaj informoj, oni devas aboni burĝajn gazetojn.

E. Norman (13 132), Malmö.

Finance tre malfortaj SAT-anoj certigas al si la aktivan membrecon, pagante la kotizon per ¼-jaraj partopagoj. Neniu aktiva membro estas devigata pagi sian kotizon per unu fojo!

16

La Kongreso nepre decidu eldoni novan SAT-insignon. Ĝi similu aspekte la germanan LEA-insignon: Verda stelo sur terglobo, blanka fono, kun enskribo: SAT k Esperanto. Ĝia diametro estu nur 14 mm. La restanta stoko da nunaj insignoj facile vendiĝos en landoj negermanaj, kie la hokokrucula pogrommedalo ne estas portata. (Motivigo en n-o 351, pĝ. 311). *Buna (3789).*

17

SAT eldonu k vendu *respondkuponojn* je du valoroj: 1. egalvaloraj al eksterlanda afranko por poŝtkarto; 2. por ordinara letero. — *Motivigo:* Tiuj respondkuponoj, jam uzataj en neŭtrala UEA, ne nur servus kiel oportunaj pagiloj por etaj sumoj, sed plie ili kostus pli malkare ol la internaciaj resp.-kuponoj, kiujn la poŝto vendas pli kare, ol ĝi repagas ilin. *Avid (5479).*

18

Mi proponas forigon de la horzona sistemo el la organiza plano. — *Motivigo:* La sistemo pri horzonoj ne estas praktika. Ĝi ne havas radikojn en la reala vivo k pro tio ĉiam restos morta naskito. Krome ĉiuj limoj konfuzas la sennaciecan ideon.

E. Norman (13 132), Malmö.

ĈE LA NEŬTRALULOJ EL CK DE SEU

Ili volas fariĝi malneŭtralaj . . .

Kiel konate, en la nuna CK de SEU estas 5 personoj, membroj de la Lingva Komitato, k eĉ dufoje, sed sensukcese, Drezen estis kandidato por eniri la neŭtralan Akademion. Kredeble li ne povas rezigni je la dezirego esti akademiano, tial li nun klopodas por starigi apartan Akademion, en kiu li havos pli da ŝanco esti akceptata k eĉ fariĝi ties prezidanto. Ne ekzistas ja alia klarigo akceptebla pri jeno, kion oni povas legi en la n-o 101-a de la "Bulteno" de SEU:

"Estis farita propono organizi memstarajn internaciajn laboristajn lingvajn organojn, tute sendependajn de neŭtralaj Lingva Komitato k Esperanta Akademio. La fakto, ke aranĝita, verkita k redaktita de "neŭtralaj" lingvokomitatanoj SAT-vortaro estas ideologie burĝa k Lanti-a kontrolado de ĉi vortaro tute ne proletarigis ĝin, kio faras danĝeron, ke per tia vortaro estos edukataj multaj proletoj en burĝa ideologio, SEU devas iniciati organizon de lingvaj organoj pure proletaj."

Tiel estas pure meminteresa celo vualita per "eduka" motivo. Nun ni atendu, kiel la est*ont*aj malneŭtralaj L. K.-anoj difinos la sencon de la vortoj honesto k lojalo.

Tiuj, kiuj vizitos la XI-an SAT-kongreson en Amsterdamo, nepre ne forgesu vian SAT-membrokarton! Voĉdonrajtaj estas nur tiuj, kiuj havas ordan membrokarton k pagis almenaŭ ⅘ de la kompleta, aktiva kotizo.

*

. . . Sume *ilia organiza laboro fiaskas.*

"Kun kio Moskva organizo venos al la V-a kongreso? Kun plena disfalo de organiza laboro. Sed ĉu Moskva organizo ne havas sukcesojn, ne havas eblojn, ne havas favoran medion por laboro, ne havas entuziasmajn laborantojn? Ĉio estas. Tamen falas membronombro, falas nombro da abonantoj al "Isto", nombro de ĉeloj k rondetoj. PEK-filio komence sukcese disvolvis laboron por plenumi la revolucian kontrakton kun Berlin, laŭ kiu ni devas kunligi 50 Moskvajn fabrikojn kun eksterlando. Nun ĉi laboro estas bremsata pro foresto de apogpunktoj en fabrikoj — SEU-ĉeloj."

Tiuj faktoj, konfesitaj de la skismigantoj mem, plej klare pruvas, ke la laborista esperanta movado estas ĉie ankoraŭ tre malforta k sekve, ke la kuniĝo de ĉiuj tendencoj estas unu nepra kondiĉo de sukceso en nia laboro.

Kaj tiu kuniĝo estas ebla, nur se oni ne trudas politikan ortodokson, sed zorgas, ke regu toleremo, ke forestu insultado de unu tendenco kontraŭ alian.

VOĈOJ EL SOVETIO

Kiam ni asertas, ke la nuna ĝen. sekretario de SEU estas kvazaŭ la bacilo, kiu kaŭzis la malsanon, nun ekzistantan en la lab. esp. movado, estas K-doj, kiuj ne volas kredi tion. La fakto, ke li loĝas en Moskvo, igas lin tabuo en la spirito de multaj ekstersovetianoj. Kaj kiam ni denuncas liajn friponaĝojn, tio aspektas por ili kiel atako al Sovetio. Ni opinias male, ke per tio ni defendas Sovetion, k ni ne dubas, ke en pli malpli proksima tempo multaj okuloj malfermiĝos k vidos klare kiel ni. Por helpi al tio, ni publikigas leteron, kiun komunikis K-do el Germanio; li ĉeestos la Kongreson k tie povos atesti pri la aŭtentiko de la dokumento. Ni komprenebe forstrekis ĉion, kio povus malkovrigi la identon de la skribinto. Ni posedas ankaŭ aliajn similajn leterojn, kiujn ni ne publikigos por ne misuzi la lokon en la gazeto.

"La 2-an de majo 1931.

"Kara Kamarado!

"Pardonu min pro mia longdaŭra silento. Vian ŝatatan leteron datumitan de marto mi ricevis antaŭ kelkaj semajnoj, sed pli frue mi ne povis respondi al vi, ĉar mi . . . Nun mi denove revenis . . . Plene konsentante kun la enhavo de via letero, mi miavice volas eldiri al vi miajn konsiderojn pri la SAT-aferoj. Kiam pasintjare mi ankaŭ estis en . . . tie mi ĉe SAT-ano konatiĝis kun ricevitaj el Berlino

materialoj de gvidantoj de SAT-opozicio; babilante pri ĉi afero kun K-do . . ., ni ankoraŭ tiam venis al konkludo, ke skismantoj de SAT-movado estas nur opoziciuloj k unuavice Drezen . . . Laŭ mia persona opinio K-do Lanti gvidas SAT-anaron laŭ tute deca, lojala vojo . . .

"Mi estas profunde konvinkita, ke la ĉefan kulpon de skismo en SAT ni devas meti sur Drezen, ĉar li certe pro celoj p e r s o n a j volis fari "novan epokon", en kiu li estus pioniro mondkonata k per tio montri sian 'grandan personecon' al soveta komunista partio. Aliaj K-doj el Sovetio k komunistoj el Germanio simple sekvas laŭ liaj postsignoj. Drezen estas simple karieristo k nenio pli; saman opinion konfirmas mia K-do . . . komunisto loka. Pri "pravo" de SAT-opozicio certe oni diskutos aŭ pli ĝuste, a g i t o s dum la SEU-kongreso . . .

"Vi demandas min, ĉu ekzistos multe da kuraĝuloj, kiuj riskos diri sian sinceran opinion pri ĉi aferoj. Mi estas certa, ke multaj sovetiaj SAT-anoj estas kontraŭ SAT-opozicio, sed kuraĝuloj ne troviĝos por esprimi siajn opiniojn. Diri ion kontraŭ Drezen, tio signifas diri kontraŭ komunisto — tio estas diri kontraŭ soveta regado k sekve kuraĝulo estos konsiderata kiel kontraŭrevoluciulo k el tio estos ĉiuj sekvoj.

"En nia lando ne ekzistas aliaj partioj, krom komunista, k parollibero garantiata per la konstitucio ekzistas nur sur papero.

"Estas ridinde rememorigi al vi, ke 'Sennaciulo' k 'La Nova Epoko' estas malpermesitaj por nia lando. Verŝajne 'dece' reklamis ilin Drezen al soveta registaro k tiu lasta sendube konsideras ilin kiel kontraŭrevoluciajn organojn. Aliel ja ne povas esti, se ili ne estas enlasataj nian landon . . .

SAT opoziciulo certe volas komunistigi SAT-movadon, ĉar laŭ konceptoj de komunistaro, kunlaborado kun alitendenca laboristaro neniel devas esti ebla . . .

"Mi tre ŝatus ricevi . . .

Sennaciece mi salutas . . ."

AL MIGRANTAJ ESPERANTISTOJ!

Linz kuŝas ĉe la vojo de Vieno al Salzburg k de Vieno al Passau. Pro tio ĉiuj migrantoj tra Aŭstrio, ĉu orienten, ĉu okcidenten pasas nian urbon. Ĝis nun ĉiu estis kore akceptata ĉe ni. Tamen, bedaŭrinde ni ofte devas sperti kolerigan konduton de migrantoj. Ni citu kelkajn ekzemplojn: Iu K-do gastigas migranton dum tago k nokto. Li donas al ĉi tiu manĝaĵon, kian li mem kutime manĝas, disponigas al li puran liton k servas lin ĉiurilate laŭ povo. Ĉar la migranto ne ankaŭ ricevis monsubtenon de la gastiganto, li estas malkontenta pri ĉio k indignite matene foriras sen danko. Alia migranto tute ne volis konsenti lavi la piedojn antaŭ la enlitiĝo, kvankam ili estis nigraj pro malpuro. Alia alvenas je la 23-a horo, petas iun K-don ellitiĝi k tiel kvazaŭ devigas lin dum pluva aŭtuna nokto konduki lin al tranoktejo, malproksima preskaŭ tutan horon de lia loĝejo. La K-do estas militinvalido kun malsanaj piedoj. Iuj dum labortempo venas en la laborejon de ĉi tiea SAT-ano. Ĉi tiu poste havas malagrablajon kun sia ĉefo. Ankoraŭ alia volas traveturi Aŭstrion per motorboato sur Danubo; ĉe la limo li estas haltigata de la doganistoj, kiuj sciigas lin, ke li garantion, ke li ankaŭ forlasos la landon kune kun la boato, devos deponi en la doganejo 150 ŝilingojn. Nun la migranto simple marŝas al Linz k — ne petas, sed postulas, ke la loka grupo pruntu al li tiun monon. Kiam li estas informita, ke la grupa kaso enhavas 8 ŝilingojn, li insultis nin pri malsincero, malafablo ktp. En la SAT-jarlibro estas signita la peranto, kies devo interalia ankoraŭ estas zorgi pri la migrantoj. Sed strange, la plejmultaj el tiuj preferas viziti ne lin, sed iun ajn, kies nomo aŭ matrikulo pli plaĉas al li k tiel kaŭzas nur embarason al iu, kiu tute ne havas la eblon, servi al ili. Modeston kaj ĝentilon kontraŭ la gastigantoj multaj opinias tute ne necesaj.

Tiuj k similaj spertoj kaŭzas, ke iuj plej fervoraj K-doj jam timas la alvenon de migrantoj k ne plu deziras presigi siajn nomojn k adresojn en la jarlibron. Tamen ĉiu modesta migranto ankaŭ estonte estos kore akceptata ĉe ni, ĉiu povas ricevi senpagan liton por unu aŭ du noktoj. Sed ni nepre devas postuli la plenumon de jenaj kondiĉoj.

1. Anoncu vian alvenon kelkajn tagojn antaŭe al la SAT-peranto n-o 6571. 2. Vizitu unue tiun. 3. Nepre montru kvitancon pri membreco ĉe iu lab. esp-ista organizo en la kuranta jaro (kotizmarkon). 4. Ĉiam memoru, ke dum nuna ekonomia krizo, kiu precipe furiozas en Aŭstrio, ankaŭ la K-doj kiuj havas laboron, ne havas ion abundan k pro eventuala donaco al vi devas ŝpari tiom pli dum postaj semajnoj k ke vi ne estas la sola, kiun ni devas gastigi. 5. Krome sin trovas senlabora K-do, kiu volonte kondukos k konsilos ilin dum la restado en nia urbo. 6. Ni atentigas, ke ni preferas renkonti migrantojn en nia grupvespero, kiu okazas ĉiun mardon je la 20-a h. en gastejo "Gold. Rössl" (Pfarrgasse 7).

Por ALLE-grupo (6075). SAT-peranto (6571).

NATURAMIKA RENKONTIĜO EN GRENOBLO (AŬG. 1931)

La "S-ulo"-legantoj memoros la fakton, ke la 2-a Naturamika grupeto en franclingva teritorio estis starigata lastjare el Esp. Lab. Rondeto. Ĝi bonege prosperas kun 28 membroj regulaj k 15—20 simpatiantoj, kiuj laŭstatute estos membroj nur, kiam iliaj kvalitoj estos sufiĉe konataj. Ĉefe ni estas gejunuloj proletaj k partoprenas entuziasme la movadon. Nia Statuto sur klasbatala bazo, el kiu estas forigita ĉio, kio ŝajnas de burĝa deveno, estas akceptita de la Asociestraro (Vieno). Ĉiudimanĉe ni ekskursas al famekonata montaro (Alpoj), kiu ĉirkaŭas la urbon. Ankaŭ okazas vesperkunveno ĉiusemajne, ĉar unu el la plej gravaj celoj estas *klerigo*.

Naturamika k Esp-a grupoj estas gvidataj de l' samaj Gek-doj. Ni espistoj celas esp-igi la tutan naturamikaron. Por praktike konvinki pri bezono de esp-o k kontentigi kelkiujn, kiuj volonte venus al renkontiĝo ĉiloka, ni decidis organizi de *14-a ĝis 17-a de aŭgusto* grandan tramontaran ekskurson. Ĉefcelo: Montpinto Bojal (Boyale) ĉe montaro Grandrus (Grandes Rousses). Foriro el Grenoblo: la 14-an je 17 h. 30 per aŭtobuso al Burgduazan (Bourg-d-Oisans), tranoktado en Huez (vilaĝeto). La 15-an, eniro al platajo de Bruder k Blanka lago (2548 m), lago de la Fare, montpasejo de l' Piramido k Pinto Bojal — 3648 m.; malsupreniro, tranoktado en montrifuĝejo. La 16-an, daŭrigo de l' malsupreniro al Roŝtaje (Rochetaillée), reveno al Grenoblo je la 19-a h. Necesa materialo: najlitaj ŝuoj, manĝaĵo por 2 tagoj, montbastono. Por pliaj informoj skribu al K-do P. Ragault (7965), 86, cours Berriat, Grenoble (Isère), Francio. Gek-doj el Svisio, Elzaso-Lotaringio, Germanio k. a., kiuj havas eblon, partoprenu por propagandi k ĝui la belan naturon de l' Alpoj. Amsterd. kongrespartoprenontoj, organizu poste komunan ekskurson al ni! Ni faros nian eblon por vin kontentigi. Venu multnombre!

Coll (7998).

AL PILORIO

La Administranto peris al ni longan skribajon de K-do Stadler, Plzen, per kiu li plendas kontraŭ samlokaj K-doj Pešek k Pech; li konfirmas al ni la ĝuston pri la entenitaj asertoj rilate la monaferon. Ni ĉiloke (pro spacomanko) resumas nur la esencon. — *Red.*

Pešek estis SAT-peranto depost vintro 1926; li transprenis la funkcion de mi. Baldaŭ okazis neregulaĵoj en la liverado de l' gazetoj ("S-ulo"). Demandite de ni pro tio K-do Lerĥner klarigis al ni, ke Pešek ŝuldas sumon de *112 mk. germ.* En kunveno li provis elturniĝi, dirante, ke li senscie faris grandan ŝuldon, ne konante la kolport-kondiĉojn (kvankam mi antaŭe ĉion klarigis al li). Ankaŭ li sukcesis trompi kelkan tempon la Admin. k nin "eksigi" el la grupo (15. 2. 28). Sed la monafero estas nur parto de la konflikto kun li, en kiu lian situacion parte savis K-do Pech (konata per lumbildparolado, kiun li faris dum la 9. SAT-Kongreso k kiun la Kongreso kondamnis pro ĝia neŭtrala karaktero). Ĉar ni insistis, Pešek sub premo estis devigata al poparta pagado de l' ŝuldo. Lastatempe iu K-dino spionanta por li venis al mi k provis atingi, ke mi ankaŭ pagu iom por likvidi la ŝuldon, ĉar mi estas fraŭla (li estas bone salajrata, seninfana)! Mi ne koleras kontraŭ nememstaraj iloj (ŝi ne estas la unua nek la lasta); nur mi estos iom pli singardema. Ĉiuokaze mi devis konigi tion: ĉar SAT ne povas perdi sian monon, Pešek pagu la ŝuldon! *Stadler (5194).*

Ĉe la instruistoj

La internacia Profesia Sekretariejo por Instruistoj (IPSI), libera instruista sindikato, kiu organizas pli ol 100 mil instruistojn el diversaj landoj, decidis antaŭ kelka tempo propagandi esp-on en siaj vicoj. La estraro okazigos 10-an de aŭg. je 20-a horo en Gewerkschaftshaus, Besenbinderhof, Hamburg en kadro de Internacia Somera Altlernejo (temo: Laboristaro k Lernejo) oficialan esp.-vesperon, kiun partoprenos la sekretario de TAGE. Oni esperas, ke multaj esp-istoj partoprenos en tiu vespero.

*

La Federacio Internacia de Asocioj Instruistaj (FIAI) okazigos sian 4-an kongreson de 13.—17. aŭg. en Stokholmo (regna parlamentejo) kun tagordo: 1. Deviga postlerneja instruo (por 14—17-jaruloj); 2. Deviga militpreparo en la lernejo. La esp. instruista asocio TAGE estas invitita sendi reprezentantojn.

*

La Hamburga Instruista Gazeto aperigis en sia n-o 21/22 sur 9 paĝoj artikolojn pri esp-o.

RECENZEJO

Duope ricevitajn verkojn ni recenzas, unuope ricevitajn ni nur mencias.

Bolŝeva Komuno de OGPU. El rusa lingvo trad. *V. Polakov.* Eld. Ekrelo, Leipzig 1931. Prezo 0,15 mk. g. 16 pĝ. Form. 12×16 cm.

Priskribo de l' vivo en komuno fondita de l' GPU kun tasko edukaliigi junajn krimulojn prenitajn el malliberejo.

B. Galin, Kiel firmiĝis kolĥozo "La Vojo de Lenin". El rusa lingvo trad. *P. Gavrilov.* Eld. EKRELO, Leipzig 1931. Prezo: 0,15 mk. g. 14 pĝ. Form. 12×16 cm.

Agitbroŝuro por stimuli al kreado de kolektivmastrumoj (kolĥozoj) sur la kamparo sovetia.

Antaŭen al la batalo k venko! (Manifesto de la IV. IPF-kongreso.) El germ. trad. N. Incertov. Eld. EKRELO, Leipzig 1931. Prezo: 0,10 mk. g. 15 pĝ. Form. 12×16 cm.

Malĝojiga dokumento atestanta pri malunueco en la proleta liberpensula movado.

La lingvoj de la bestoj. Prelego farita de *Florence Barker* dum kunsido de "Amikoj al la Bestoj" en Oksfordo ĉe la 22-a Esp. Kongreso Universala. Kun portreto de hundino Chum. 24 pĝ. Form. 10×15 cm. Prezo: 0,25 mk. g. Havebla ĉe "Heroldo de Esperanto", Köln.

La aŭtoro parolas pri la komprenkapablo de iuj bestoj k iliaj rajtoj je justa k humana traktado.

Internacia Libertempejo en *Lazne Belohrad (Ĉeĥoslovakio).* Provo de nova servo de UEA, kun celo doni al esp-istoj eblon pasigi sian libertempon en bela k malkara banloko. Informa broŝureto havebla ĉe UEA, Husovo namesti 628-a, *Hradec Kralove,* Ĉeĥosl.

Radce Českého Esperantisty. Ĉeĥlingva propaganda broŝuro kun informoj pri la esp. movado. Verkis *Julie Šupichova.* Praha 1929. 37 pĝ. Form. 10×16 cm. Prezo: 5 kr. ĉ. Eld.: Nakladem "Sdruzeni pratel esperanta", Praha II — 2032.

Sigelmarkoj kun poresp-a propagandteksto en lingvoj angla, esp-a, franca, germana, hispana k sveda. Trikolore presitaj. En folioj po ok markoj pri radio, trafiko, sporto, turismo k komerco, kun al la teksto konformaj vinjetoj. Prezo: 10 folioj 0,55 mk. g. (afrank.), 70 folioj 3,30 mk. g. (afr.). Eld. "Heroldo de Esp.", *Köln.*

Vortaro german-esperanta (Wörterbuch Deutsch-Esperanto) de *Emil Pfeffer.* Eld.: Steyrermühl-Verlag, Tagblatt-Bibliothek, Wien I. 184 pĝ. Form. 12×19 cm. Prezo: 1.20 mk. g. (S. 2.—).

La tria eldono (senŝanĝa), post mallonga tempo, de tiu ĉi sufiĉe ampleksa vortaro entenanta 20 mil germanajn vortelementojn kun 30 mil esp. tradukoj pruvas ĝian efektivan taŭgon k ŝatatecon; avantaĝoj estas ankaŭ ĝia tre modera prezo k ĝia klara prezento.

NIA POŜTO

15 532. — Ne! Cetere ni nur resp., se vi aldonas afrankon por la respondo. *Adm.*

KORESPONDADO

Unu enpreso, simpla trilinia anonceto kostas 0,80 mk. g., ĉiu plia linio 0,50 mk. g. — Grandaj anoncoj kun kadro: po kv. cm. kostas 0,20 mk. g.

AŬSTRIO

K-dino Manjo Krauscher, Bahnstr. 8, *Hinberg,* kĉl. Resp. garantiata.

ĈEĤOSLOVAKIO

Filatelistoj! — K-do J. Kopecky, Šturova str. 4, *Prešov,* interŝ. PM, kĉl. Sendu 50 ĝis 200 pecojn k kun aerpoŝto. Resp. garantiata.

Sportuloj tutmondaj atentu! — La lab. sportunuiĝo en nia urbo festos la 25. k 26. julio sian 35 j. fondfeston. Sendu salutleterojn al: Arnold Gärtner, *Friedrichswald 175 ap. Gablonz a. N.*

GERMANIO

— En Belgio k. a. l. ni, gekursanoj k perfektuloj, serĉas koresp-adon, L, PI, fotojn, ŝakon. Certe resp. Peras: K-do Gust. Schön, Neukelsterbacher Str. 44, *Kelsterbach/M.*

K-do Anton Schweinzger, Corneliusstr. 30-a, III, *Düsseldorf,* kun Sovetio pri martelforĝistaj laboroj (ŝtallaboristoj).

K-do Artur Bettineschi, *Hertigswalde 79* bei *Sebnitz/Sa.,* kĉl. pri ĉ. temoj. Resp. garant.

Kiuj K-doj ŝanĝas PM kontraŭ miaj fotoj pri germana junulara vivo? Prefere kun sovetiaj Gek-doj. Adr.: Hellmut Otto, Chamissostr. 37, II, *Berlin-Spandau.*

NEDERLANDO

K-do Kerssen, Berghuizerweg 98/2, *Apeldoorn,* kĉl, krom Germanio, L, PI, PM. Certe respondos!

K-doj LIBERPENSULOJ k unuiĝoj, mi intencas organizi ekspozicion por nia XI-a kongreso (2-a ĝis 7-a de aŭgusto) k por festi 75-an datrevenon de l' batalo de la Nederlanda unuiĝo "de Dageraad" (Matenruĝo) dum oktobro. Sendu materialon k skribu multnombre! Montru simpation k pruvu valoron de esp-o. Adresu al A. Roosing (13 607), Prof. Lorentzlaan 37, *Zeist,* Nederlando.

Por fine detrui la muron de indiferento kontraŭ esp-o, "Lab. Esp. Societo" aranĝos 15-an de oktobro grandstilan ekspozicion de ĉiuspecaj esp-aĵoj. Speciale ni petas diversnaciajn lernolibrojn. Esp-isto, pruvu, ke esp-o vivas, utilas k progresas. Sendu ĉion al: ESPERANTO - EKSPOZICIO, B E O G R A D, Hotel "London", Jugoslavio.

Esperantista Libertempejo

13 km. de Nice. Suno tutan jaron. Plena pensiono en domo de 5½ mk. g. Ekskursoj, nekare. Alpoj, Monte Carlo, Italio ktp. Skribu: al: K-do Yelland, *Aspremont apud Nice* (Francio).

Atentigo! K-doj metu sur siaj leteroj al la Redakcio ĉiam siajn nomon k adreson!

ENHAVO

Presejo: Neudrag, Leipzig (Germanio)